

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

СУЧАСНІ ФОРМИ І МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
14 грудня 2023 року*

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту природничо-математичних наук, інформатики та менеджменту Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №6 від 28.12.2023 р.)*

Рецензенти:

Дарманська І. М. – доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Галус О. М. – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Княжева І. А – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Сучасні форми і методи організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2023. 118 с.

До збірника ввійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

сама з'єднує цеглинки, будує вежу, а вже після чого має познайомитися з побудованими вежами своїх однокласників та визначити спільно, яка із них є стійкою, а яку легко можна зруйнувати («якщо не з'єднувати цеглинки, а ставити короткою стороною одну на одну», «вибудувувати, щоб штирі на цеглинках були по одну сторону» та ін.) [2]. Вправи можна видозмінювати в залежності від завдання та мети уроку.

Психологи твердять, що за допомогою LEGO-технологій «Шість цеглинок», у дітей молодшого шкільного віку, можна розвинути п'ять головних сфер, таких як: креативність; фізичний розвиток; соціальний розвиток; когнітивний розвиток; емоційний розвиток.

Отже, використання LEGO-технологій «Шість цеглинок» є невід'ємною складовою в умовах Нової української школи. Аналіз науково-методичної літератури довів, що саме ці технології відповідають природним потребам сучасних дітей молодшого шкільного віку та сприяють: підвищенню якості отримання освіти; розвитку пізнавальної активності, творчої індивідуальності; стимулюють потяг до отримання нових та цікавих знань, пізнанню оточуючого середовища; відчутти себе вільними, задоволеними, інтелектуально та емоційно наповненими, успішними.

Список використаних джерел:

- 1 Петегирич О. М. Використання LEGO-технології у вихованні учнів початкової школи / О. М. Петегирич, Л. П. Петегирич. *Освіта.ua*. 2016. URL: https://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/51011/
- 2 Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF>.

КРАСНОПОЛЬСЬКА Тетяна Миколаївна

E-LEARNING COURSE IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION OF EDUCATION

The current state of development of society and the widespread introduction of information and communication technologies have spread to the field of education. In particular, we can now talk about the transition from informatization of education to digitalization of the educational process.

According to the Concept for the Development of the Digital Economy and Society of Ukraine for 2018-2020, the digitalization of education is one of the main tasks of the formation of the digital economy and society. According to the Concept, "information, communication and digital technologies provide an opportunity to intensify the educational process, improve the level and quality of perception, understanding and assimilation of knowledge... Digital technologies make the learning process mobile, differentiated and individual... Such lessons are

characterized by adaptability, controllability, interactivity, a combination of individual and group work, and unlimited time learning" [5].

Digitalization of education should be understood as "the introduction of modern information and communication technologies into the educational process at all levels in order to develop young people's skills in analyzing the reliability of the information received, applying critical thinking, maximizing the use of various multimedia content for educational purposes, intensifying educational content through the use of interactive teaching methods" [6].

Digitalization of education in higher education institutions involves the modernization of infrastructure, the formation of a safe digital environment, the development of digital competence of scientific and pedagogical staff, as well as administrative staff for the effective use of digital technologies in the higher education system.

In the context of these processes, there is the formation of such a concept as a "digital university", which, according to V. Areshonkov, involves "not only the quantitative accumulation of technical means, but a change in goals, priorities, corporate ideology, organizational principles and approaches, the structure of the institution, etc." [1, p. 2].

The main directions of digitalization of the educational process, according to N. Dukhanina and G. Lesyk, are: "the use of augmented, virtual and mixed reality, cloud technologies, mobile and Internet technologies, distance education, massive open online courses, gamification of the educational process, development of digital libraries and university campuses" [4, p. 407]. Open digital educational resources, including educational platforms, the most popular of which are Prometheus, Coursera, edX, FutureLearn, OpenLearn, and others, are of key importance in the process of digitalization of education.

However, higher education institutions can also form their own information environment and carry out the content of courses through the design and development of electronic educational publications.

An electronic educational publication is an electronic publication that contains systematized data of a scientific or applied nature, presented in a form convenient for learning and teaching, in the form of text, graphic, digital, language (sound), music, photo, video and other information, or as a combination of such forms of information presentation [2].

According to DSTU 7157-2010 "Electronic publications. Basic Types and Initial Information" [3] provides for the following types of electronic publications: electronic document, sound, pictorial, multimedia, interactive electronic publication, local and network electronic publication, etc.

All these types of electronic publications can be used in the educational process as electronic educational publications or their part.

The most promising and capacious type of electronic educational publications is an electronic training course, which can contain all of the above types of electronic educational content.

An electronic training course is a software and methodological complex that

allows a student to independently master an academic discipline or its section.

Its purpose is the formation and consolidation of new knowledge, skills and abilities in a certain subject area in the specified amount, both individually and with the methodological assistance of the teacher (answers to questions, chat, forum).

The structure of an e-learning course can combine the capabilities of a textbook, a teaching aid, a reference book, a workshop or a collection of tasks, as well as, possibly, even a virtual laboratory.

E-learning courses are designed to provide network support for the educational process and the formation of a unified information and educational environment of higher education institutions. For their development, various information and communication technologies, telecommunication technologies, technological means, electronic information and educational resources, educational platforms (LMS Moodle, edX and others) can be used.

In addition, this type of e-learning publication is useful when using distance and blended learning technologies, the role of which is increasing in the context of digitalization of education, globalization, the COVID-19 pandemic and the war in Ukraine.

The digital transformation of the educational process requires the development of digital educational resources and the solution of the following tasks: "familiarization of teachers with the methods of working with digital educational resources; formation of teachers' readiness to use and create digital technologies in the educational process, including information and cyber security; understanding of how to act in the event of a collision with cyberterrorism and technological terrorism, unauthorized actions regarding information in the system; readiness for innovation and response to cyber incidents; familiarization of teachers with the methodology of using digital technologies in the educational process, including distance and mobile technologies; methods of pedagogical design of digital educational resources to achieve learning goals, etc." [4, p. 408].

E-learning courses help to solve several important tasks in terms of organizing the educational process, namely: allows you to clearly and specifically set tasks and achieve their fulfillment; stimulation of educational and cognitive activities of higher education applicants (interactive and multimedia materials, video lectures perform this task as productively as possible); optimization of various types of cognitive and educational activities (the course provides for a clear logic and structure, as well as the sequence of tasks performed); improving communication between the teacher and students (through specific forms – chats, feedback forms, online communication, etc.).

The combination of theoretical material with multimedia elements allows you to increase the degree of involvement of applicants in mastering the discipline and deepening knowledge.

Thus, the e-learning course is an interactive resource of the electronic information and educational environment of a higher education institution, which contributes to the support of the educational process within the framework of the study of individual educational programs and the study of disciplines, as well as the

educational process as a whole.

Список використаних джерел:

1. Арешонков В. Ю. Цифровізація вищої освіти: виклики та відповіді. Вісник НАПН України. 2020. № 2 (2). С. 1-6.
2. Бакурін М. Г., Новіков О. О. Теоретичні та практичні аспекти розробки електронних навчально-методичних комплексів. *Біомедична інженерія та електроніка*. 2015. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/biomedengelec_2015_2_11
3. Державний стандарт України ДСТУ 7157-2010 «Видання електронні. Основні види та вихідні відомості». 2010. http://www.ksv.biz.ua/GOST/DSTY_ALL/DSTY1/dsty_7157-2010.pdf
4. Духаніна Н. М., Лесик Г. В. Цифровізація освітнього процесу: проблеми та перспективи. *The 12th International scientific and practical conference "Modern directions of scientific research development"* (May 18-20, 2022), Chicago, USA. Chicago: BoScience Publisher, 2022. P. 406-409. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/49235/1/p.406-409.pdf>
5. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-p/paran13#n13>
6. Цифровізація української освіти: реалізація проблеми і перспективи. 2023. *Педрода — портал освітян України*. URL: <https://oplatforma.com.ua/article/16004-tsifrovizatsiya-ukrainskoi-osviti-realizatsiya-problemi-i-perspektivi>

КРЕСЮН Валентин Йосипович

НЕОБХІДНІСТЬ РОЗШИРЕННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В ГАЛУЗІ КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ

З активним розвитком фармакології та фармацевтичної промисловості, появою принципово нових лікарських засобів (ЛЗ), збільшенням кількості генериків, суттєве значення набуває така наука як клінічна фармакологія. Сьогодні лікарю вже недостатньо однобічного знання фармакологічних характеристик препаратів. Так, що є сучасна фармакотерапія? Фармакотерапія (від грец. *phármakon* — ліки, *therapia* — лікування, дослівно «лікування хворого ліками») — наука про раціональне лікування хворого (захворювання) лікарськими засобами. Так визначають сучасні трактати. Проте у ХХІ столітті це стало більш інтегрованим поняттям, яке базується на основах фундаментальної та прикладної медицини і визначає сукупність методів лікування і профілактики, заснованих на принципах раціонального, ефективного та безпечного персоналізованого застосування ліків. За останнє століття у медичній науці загалом та фармакотерапії зокрема відбулися суттєві зміни.

КРАСНОПОЛЬСЬКА Тетяна Миколаївна E-learning course in the educational process of higher education institutions in the context of digitalization of education	56
КРЕСЮН Валентин Йосипович Необхідність розширення знань здобувачів вищої медичної освіти в галузі клінічної фармакології	59
ЛЕОНОВА Вероніка Іванівна Гармонізації емоційного стану особистості	62
ЛУПАН Ірина Володимирівна Підготовка майбутніх вчителів інформатики до дистанційного проведення позакласних заходів	64
МАСЮК Георгій Ігорович Вплив штучного інтелекту на освіту	66
НЕПОМНЯЦА Ірина Миколаївна Формування цифрової компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти: нові вимоги та можливості	69
ОРЛОВ Олександр Іванович Анкетування як метод опитування у практиці підготовки спортсменів	73
ПОЛЯК Катерина Юріївна Модерні методи і форми навчання у вищій школі як відповідь на виклики сучасного світу	77
РОМЕНСЬКА Тамара Григорівна Мотиваційно-адаптаційний етап технології формування соціально-побутових навичок у дітей дошкільного віку з дцп	81
РЯБІНОВА Ірина Михайлівна Впровадження новітніх методів проведення лекційного та практичного занять	85
ТЕМЧЕНКО Ользі Василівні Інформаційні системи й технології в управлінні: теоретичні аспекти	87
ТОКАРЄВ Олександр Віталійович Особливості дизайну інтерактивних засобів масових комунікацій. Роль чуттєвого та знакового апаратів свідомості людини	89
ФІЛІПЕНКО Ольга Іванівна Вища освіта в Україні: перспективи розвитку	91
ХЛЄБНИКОВА Таліна Миколаївна Підготовка менеджерів – керівників закладів освіти в умовах дистанційного навчання	93
ЧЕБИКІН Олексій Якович Стратегічні пріоритети розвитку бібліотеки Університету Ушинського в умовах цифрової трансформації	98
ЧЕРНОВОЛ-ТКАЧЕНКО Раїса Іванівна Новатики в освітньому просторі: проблеми і перспективи розвитку	101
ШЕПЕЛЬ Марина Євгенівна Using digital learning tools in teaching english students majoring in public management and administration	103
ШПАТАКОВА Оксана Леонідівна Методичні аспекти застосування інструментів цифровізації в умовах розвитку освітнього процесу	107